

SANDEFJORD KOMMUNE
Postboks 2025
3202 SANDEFJORD

Saksbehandler, innvalgstelefon
Pernille Bechmann, 33371078

Tillatelse til utslipp ved ombygging på Sandefjord renseanlegg

Vi viser til varsel, datert 12.02.2026, om planlagt driftsstans ved Sandefjord renseanlegg, ROS-analyse for arbeidet og supplerende opplysninger datert 11.03.2026.

Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark gir Sandefjord kommune tillatelse til å slippe ut urensset avløpsvann til Sandefjordsfjorden i inntil 6 dager i mars 2026, under ombygging på Sandefjord renseanlegg.

Unntaket fra rensekrav i tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 18 første ledd nr. 5, jf. forurensningsforskriften § 14-6 fjerde ledd.

Tillatelsen er gitt på vilkår angitt i vedlegg, og er gyldig fra dags dato til og med 31.03.2026.

Sakens bakgrunn

Sandefjord renseanlegg har hatt havari på en av to innløpsrister og kjører derfor nå med kun en rist. For å bidra til redusert stopptid ved fremtidig vedlikehold planlegger dere å bygge om innløpsarrangementet i forbindelse med reparasjon av den havarerte innløpsrista.

Arbeidene er planlagt startet 23.03.2026 og er beregnet å ta 4-5 dager. Dere søker om å stanse renseanlegget i inntil 6 dager og om å slippe urensset avløpsvann til resipient i perioden.

Tidspunkt for gjennomføring

Dere vurderer at sommeren, med høy biologisk aktivitet, ville vært det beste tidspunktet for gjennomføring av hensyn til resipientens tåleevne og tilgang til oksygen. Dere ønsker imidlertid å unngå badesesongen og dra nytte av fordelene etter ombyggingen så tidlig som mulig. I tillegg ønsker dere å begrense sannsynligheten for at den andre innløpsristen også havarerer, med påfølgende konsekvenser av ukontrollert overløpsutslipp. Basert på data fra 2022-2025 har dere konkludert med at stoffmengden i utslippet er relativt konstant, selv om vannmengden til anlegget varierer og at vannmengden derfor har liten betydning. Basert på en helhetsvurdering har dere kommet frem til at foreslått tidspunkt er det beste.

Tiltak for å redusere konsekvensen av utslipp

Dere har inngått avtale om leie av pumper for å pumpe avløpsvannet i omløp til utslippsledningen som går ut i Sandefjordsfjorden på 45 m dyp, fremfor i Engabekken. Leverandør kan levere pumper med kapasitet på inntil 360 m³/t (ca. 17 000 m³/døgn). Ved vanntilførsel over kapasiteten til pumpene planlegger dere overløp ved Sentrum PST fremfor til Engabekken, fordi dere vurderer Indre havn som en mer robust resipient enn Engabekken. Dere anslår at snøsmelting i hovedsak er over når arbeidene skal starte. Basert på data fra februar anslår dere vannmengder over pumpenes kapasitet ca. 20 % av tiden, men faktisk tid i overløp avhenger av nedbørsmengder under arbeidet.

For å redusere utslippene av organisk stoff og næringsstoffer har dere lagt opp til provisoriske slanger for å pumpe rejeaktvann fra avvanning av slam inn på biotrinnet istedenfor til innløpet (der rejeaktvannet vanligvis går) og i overløp. Dere har også inngått avtale med Larvik kommune om levering av septikslam på Lillevik renseanlegg i perioden arbeidene pågår.

For å begrense spredning av avløpssjøppel har dere planlagt å legge ut rist/netting i Engabekken (i tilfelle store nedbørsmengder og overløp dit) og at lenser med skjørt vil bli lagt ut ved overløpet fra Sentrum PST. For utslippet via pumper til utslippspunktet på dypt vann har dere vært i kontakt med leverandør av mobil løsning for innløpsrist. Dere skriver at det er mulig å få til, men at det innebærer relativt store kostnader. I tillegg vil en slik løsning kreve omfattende forberedende arbeider og betydelig oppfølging. Dere beskriver at det er fare for at løsningen ikke vil være på plass i tide og at det kan føre til uønsket utsettelse av arbeidet.

Vår begrunnelse

Unntak fra forhåndsvarsel

Dersom den andre innløpsrista også havarerer, vil urensset avløpsvann gå ukontrollert ut i Engabekken. Vi mener at tiltaket har tungtveiende samfunnsinteresse og at det haster med å gi tillatelse for å redusere risiko for ukontrollert utslipp. Vi har derfor gjort unntak fra krav om forhåndsvarsel etter forurensingsforskriften §§ 36-7 og 36-8, jf. § 36-9 andre ledd bokstav a.

Tillatelse til utslipp

Forurensning

Innføring av sekundærrensing ved Sandefjord renseanlegg har ført til redusert utslipp av organisk stoff og fosfor de senere årene. Ekstra utslipp av fosfor og organisk stoff i forbindelse med det planlagte arbeidet utgjør henholdsvis ca. 25 % og 20 % av årlige utslipp via rensset avløpsvann. Sammenliknet med utslippene før ombygging av renseanlegget i 2019-2023, vil utslippet av organisk stoff likevel være betydelig redusert, og utslippet av fosfor vil være tilsvarende som før utbedringen.

Gjennom å levere septikslam til Lillevik renseanlegg, samt å sende rejeaktvannet fra slamavvanningen inn i biotrinnet, er det gjort tiltak for å redusere utslipp av organisk stoff og næringsstoffer.

Dere beskriver at det vil være kostbart å fjerne avløpssjøppel fra utslippet og at det er fare for at arbeidet blir forsinket eller at løsningen ikke fungerer. På bakgrunn av dette stiller vi ikke krav om mobil løsning for innløpsrist. Dersom det blir påvist synlig spredning av avløpssjøppel fra utslippet, må kommunen rydde opp.

Vi stiller krav om å rapportere til Statsforvalteren etter gjennomført arbeid. Hensikten med rapporten er å få en oversikt over utslippene knyttet til arbeidet og ev. avvik eller uønskede hendelser.

Vannforskriften

Hovedresipienten for det planlagte utslippet er Sandefjordsfjorden-ytre (vannforekomstID 0101040200-2-C)¹. Vannforekomsten er registrert med moderat økologisk tilstand og dårlig kjemisk tilstand. De biologiske kvalitetselementene er klassifisert til god tilstand og konsentrasjon av nitrogen og fosfor i vannmassene er i tilstandsklasse god og svært god, men siktedyp i moderat tilstand trekker den samlede økologiske tilstandsklassifiseringen ned til moderat økologisk tilstand.

I resipientundersøkelse gjennomført for å dokumentere ev. effekter av utslipp av kommunalt avløpsvann i Sandefjord kommune er det blant annet tatt prøver av bløtbunnsfauna i sedimenter i nærheten av utslippspunktet for rensed avløpsvann fra Sandefjord renseanlegg. Undersøkelsen viste god tilstand i 2024.

Omsøkt utslipp av urensed avløpsvann er kortvarig og Sandefjordsfjorden er en stor resipient. Vi vurderer det ikke som sannsynlig at utslippet vil forringe vannforekomsten eller påvirke arbeidet for å nå områdets miljømål, jf. vannforskriften § 4.

Naturmangfoldloven

Det er ikke registrert² naturtyper eller verneområder i utslippspunktet. På grunt vann rundt holmer og øyer fra ca. 300 m unna utslippspunktet er det registrert bløtbunnsområder i strandsonen og ca. 800 m fra utslippspunktet er det registrert ålegrassamfunn. Utslipp av urensed avløpsvann kan føre til nedslamming og formørkning av vannmassene, som blant annet kan redusere lystilgang for ålegraset. På bakgrunn av utslippets korte varighet, avstanden fra utslippspunktet til naturtypene og at utslippet er på dypt vann, forventer vi ikke nevneverdig påvirkning på naturtypene.

I området ved utslippspunktet er det registrert³ fiskeplass for flere fiskearter og Sandefjordsfjorden er en del av den nasjonale laksefjorden Svennerbassenget. Vi forventer ikke at det kortvarige utslippet vil påvirke fisk i Sandefjordsfjorden.

Etter vår vurdering oppfyller kunnskapsgrunnlaget de krav som stilles i naturmangfoldloven § 8 for å kunne ta beslutning i saken. Utslippet vil føre til økt tilførsel av næringsstoffer og organisk stoff. Økningen vil være kortvarig og vil sannsynligvis ikke øke den samlede belastningen på økosystemet i området i vesentlig grad, jf. naturmangfoldloven. § 10.

Etter vår vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet og virkninger på naturmangfoldet. Vi anvender derfor ikke føre- varprinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9.

Fordeler ved tiltaket

Fordelen ved å gjennomføre det planlagte tiltaket er at ombyggingen vil legge til rette for at fremtidig vedlikehold kan gjennomføres med mindre utslipp via overløp. Når vedlikeholdet gjennomføres planlagt som omsøkt, blir også utslippene mindre enn dersom også den andre innløpsrista havarerer og fører til ukontrollert utslipp av avløpsvann til Engabekken.

¹ Databasen Vann-nett (vann-nett.no)

² Naturbase kart (kart.naturbase.no)

³ Fiskeridirektoratets kartløsning (portal.fiskeridir.no)

Samlet vurdering

Vi vurderer fordelene ved å gjennomføre de planlagte arbeidene med kontrollert utslipp av avløpsvann som større enn ulempene for miljøet ved utslippene og gir derfor midlertidig unntak fra rensekravene i tillatelsen etter forurensningsloven.

Varsel om gebyr

Dere skal betale gebyr for vårt arbeid med behandling av søknad om tillatelse, jf. forurensningsforskriften § 39-4. Grunnlaget for valg av gebyrsats er ressursbruk ved behandling av søknaden.

Vi varsler at vi vil vedta gebyrsats 7 for saksbehandlingen, som tilsvarer kr. 23 700,- jf. forurensningsforskriften § 39-4.

Dere kan sende eventuelle merknader til varsel om gebyr til Statsforvalteren i Vestfold og Telemark **innen to uker**.

Klagerett

Sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket **innen tre uker** etter at melding om vedtaket er mottatt. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes.

En eventuell klage skal sendes Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Hvis vi ikke gir medhold i klagen, vil vi sende den til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

Med hilsen

Siv Hege Wang Grøvo (e.f.)
fagsjef

Pernille Bechmann
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Sandefjord kommune /v. Zimmermann	e-post		
NORGES JEGER OG FISKEFORBUND VESTFOLD	Postboks 25	3291	STAVERN
NATURVERNFORBUNDET I VESTFOLD	c/o Christopher C. Prydz Gallaher Vestvangveien 25	3212	SANDEFJORD
FORUM FOR NATUR OG FRILUFTSLIV I VESTFOLD	Stadionveien 5	3214	SANDEFJORD
Horten - Larvik vannområde	e-post		
Arve Clementz	Enga 10	3231	Sandefjord
Inger Lill Clementz	Enga 10	3231	Sandefjord
KOLLEN BOLIG AS	Båtstangveien 48G	3230	SANDEFJORD
REBELL PRODUCTION AS	Nadderudveien 87	1362	HOSLE
Rolf Einar Skallist	Storøyaveien 50 A	3231	Sandefjord

John Arne Wroldsén	Enga 20	3231	Sandefjord
Karin Elisabeth Bjerke	Hosletoppen 8	1362	Hosle
Tove Ingul	Kilgata 25 A	3217	Sandefjord
Einar Roan	Kilgata 25 A	3217	Sandefjord
Jørgen Hagh Gad	Inkognito Terrasse 5 A	0256	Oslo
Erlend Ødegård Hystad	Fjellveien 48 B	1410	Kolbotn
Fredrik Ødegård Hystad	Liaveien 19	1410	Kolbotn
Roar Hidle	Enga 22	3231	Sandefjord
Anne-Helle Bach	Sverres Gate 10	3256	Larvik
Peder Christian Bach	Bugårdstoppen 4	3214	Sandefjord
Siri Waage	Frydenlund 28 B	3238	Sandefjord
Stina Marie Bakken	Storøyaveien 6	3231	Sandefjord
Per Fredrik Åsly	Storøyaveien 6	3231	Sandefjord
Andre Moe Bakke	Vannøyaveien 35	3231	Sandefjord
Elin Hagen-Larsen Bruun	Storøyaveien 2	3231	Sandefjord
Knut Øivind Bruun	Storøyaveien 2	3231	Sandefjord
Ranja Elin Fasting	Nordbergveien 42	0875	Oslo
Petter Holtskog Guldbrandsen	Vannøyaveien 54	3231	Sandefjord
Torgeir Husevaag	Ullevålsveien 79	0454	Oslo
Eva Høven	Gabbroveien 5	1352	Kolsås
Ellen Holtskog Kulms	Vannøyaveien 54	3231	Sandefjord
Henrik Kulms	Vannøyaveien 52	3231	Sandefjord
Jorunn Møller	Skådalsveien 5 C	0781	Oslo
Jorid Aa Røen	Vannøyaveien 35	3231	Sandefjord
Ellen Sandvik	Øvre Kolsberggrend 2	1352	Kolsås
Åsfrid Svensen	Skogbrynet 9 A	0283	Oslo

Vedlegg:

Vilkår for tillatelse til midlertidig utslipp av urensset avløpsvann

Vilkår for tillatelse til midlertidig utslipp av urensset avløpsvann ved Sandefjord renseanlegg mars 2026

1. Tillatelsen er gyldig fra vedtaksdato til og med 31.03.2026.
2. Tillatelsen omfatter utslipp av urensset avløpsvann ved inntil 6 dager stans ved Sandefjord renseanlegg.
3. Avløpsvannet skal pumpes ut til ordinært utslippspunkt i Sandefjordsfjorden Ytre.
4. Rejektvann fra avvanning av slam skal føres inn på biotrinnet.
5. Septikslam skal leveres til Lillevik renseanlegg.
6. Dersom det blir påvist avløpssøppel i resipient, skal dette ryddes opp.
7. Dere skal rapportere til Statsforvalteren innen 6 uker etter gjennomført arbeid. Rapporten skal inneholde informasjon om arbeidets varighet, utslippsmengder (m^3 , kg BOF_5 , kg nitrogen og kg fosfor) og ev. avvik eller uønskede hendelser under arbeidet.
8. Dere skal redusere utslippene så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også å redusere utslipp av komponenter det ikke uttrykkelig er satt grenser for i tillatelsen etter forurensningsloven.